

NAŠI UMĚLCI NA OLYMPIJSKÝCH HRÁCH

Pavel Hladík, Česká olympijská akademie

Umělecké soutěže byly nedílnou součástí programu olympijských her od roku 1912 (Stockholm) do roku 1948 (Londýn). O olympijské pocty na nich usilovali i naši umělci, s výjimkou OH 1920 v Antverpách a OH 1928 v Amsterdamu. Představme si tedy naše účastníky.

Výtvarné umění

Podle světové databáze olympijských účastníků se první náš účastník uměleckých soutěží objevil již při jejich premiéře na OH 1912 ve Stockholmu. Byl to **Otakar Španiel** (13. 6. 1881 Jaroměř, okr. Náchod – 15. 2. 1955 Praha), sochař, řezbář, medailér, profesor na uměleckých školách, autor našich mincí. Není známo, jaké dílo bylo do soutěže zasláno a zda je tato informace zcela správná. Zcela jistá je jeho účast na OH 1936 s „Putovní cenou ČSOV“, kterou dneska známe jako Cenu Dr. Jiřího Stanislava Gutha-Jarkovského a kterou uděluje každoročně Český olympijský výbor.

Na OH 1924 se mezi účastníky uměleckých soutěží objevuje poprvé **Jakub Obrovský** (24. 12. 1882 Brno – 30. 3. 1949 Praha), sochař, ale i autor poštovních známek, který se ve své tvorbě inspiroval antikou, též ale i sportem. V roce 1924 poslal do soutěže plastiku „Oštěpař“. Velkého úspěchu se dočkal na OH 1932, kde bylo jeho dílo „Odysseus“ oceněno bronzovou medailí. Dalším jeho soutěžním dílem byla „Dívka hrající volejbal“. Zúčastnil se i OH 1948 s plastikami „Běžec“ a „Vítěz“.

Druhým naším účastníkem na OH 1924 byl sochař **Jan Dušek**, plným jménem Jan Vítězslav, (6. 8. 1891 Tábor – 2. 3. 1966 Tábor). V soutěži měl dvě práce – „Vítěz v cíli“ a „Lukostřelec“. OH 1936 se zúčastnil s plastikou „Odvaha“.

Větší účast našich umělců na olympijských hrách přinesly OH 1932 v Los Angeles. V oboru sochařství, kategorii plastiky, to byl kromě již zmíněného Jakuba Obrovského **Karel Lidický** (17. 6. 1900 Hlinsko, okr. Chrudim – 21. 5. 1976 Praha), sochař a medailér, autor soch Františka Halase, Mistra Jana Husa a pomníků Lidice a Vítězná rodina, po válce ovlivněný neorealismem a socialistickým realismem. Do soutěže zaslal plastiku „Brankář“. Hned pět prací – „Atlet“, „Maratonský běžec“, „Se štítem nebo na štítě“, „Rytmičkový tanec“, „Řecký tanec“ – zaslal do soutěže **Josef Mařatka** (21. 5. 1874 Praha – 20. 4. 1937 Praha), žák Augusta Rodina, tvořící v duchu expresionismu a později neoklasicismu. Do této kategorie byly zařazeny i skleněné plastiky „Pohár pro sokolský slet“, „Pohár s lukostřelci“ a „Váza s lukostřelci“ od **Josefa Drahoňovského** (27. 3. 1877 Volavec, okr. Semily – 20. 7. 1938

Praha), autora rozsáhlého díla, zastoupeného v předních světových galeriích, jehož glyptická díla byla používána jako státní dary. Věnoval se také klasické sochařině (pomník J. A. Komenského v Brandýse nad Orlicí). Další sklářská díla v soutěži byla od **Oldřicha Žáka** (3. 11. 1900 Praha – 21. 12. 1983 Železný Brod, okr. Jablonec nad Nisou), profesora odborné sklářské školy v Železném Brodu. Soutěžní dílo neslo název „Boxer“. Na OH 1936 měl v soutěži již tři díla – plastiku „Campbellovo auto“ a poháry „Vítěz“ a „Masarykův okruh“. Nejasnosti panují u posledního našeho účastníka v této kategorii. Světová databáze olympioniků (zřejmě v souladu s údaji v oficiální zprávě o OH 1932) uvádí, že autorkou plastiky „Vrhač koule“ je Čechoameričanka **Harriet Folkman**. František Widimský však uvádí, že autorem byl profesor ČVUT **J. Folkman**.

V kategorii medaile a reliéfy jsme měli dva zástupce. Jedním z nich byl **Antonín Odehnal** (1. 10. 1878 Svatka, okr. Žďár nad Sázavou – 6. 4. 1957 Praha), autor řady pomníků obětem I. světové války, v rodné Svatce se podílel na reliéfní výzdobě tamní sokolovny a vytvořil zde sochu Houbař. V olympijské soutěži měl „Medaili ministerstva zdravotnictví a tělesné výchovy“. Druhým byl **Jan Kavan** (26. 5. 1905 Praha – 7. 6. 1986 ?), po roce 1948 autor prorežimních děl (např. Rudoarmejci v Gottwaldově/Zlíně, Lenin v Chomutově), otec grafika Jana Kavana. OH se zúčastnil reliéfem „Skok vysoký“.

Na OH 1932 se v oboru malířství a grafika představili poprvé i naši malíři. V kategorii malba to byl **Ludvík Vacátko** (19. 8. 1873 Simmering, Rakousko – 26. 11. 1956 Kunvald, okr. Ústí nad Orlicí), profesor kreslení na pražské kadetní škole, maloval hlavně koně a bitevní scény, asistent Luďka Marolda při tvorbě panoramatu Bitva u Lipan. Proto i jeho soutěžní práce „Jeu de barre“ měla motiv z jezdeckého sportu. Ke sportu měl velice blízko **František Hoplíček** (23. 4. 1890 Zvole, okr. Šumperk – 13. 4. 1946 Olomouc), který byl několikanásobným mistrem republiky v kouli, disku a oštěpu a zúčastnil se atletických soutěží OH 1920 v Antverpách (hod diskem – 13. v kvalifikaci) a v Olomouci hrál aktivně lední hokej, za války se přejmenoval na Horner. Jeho soutěžní dílo neslo název „Finiš“. Jako první se do olympijské soutěže přihlásil **Hugo Siegmüller** (30. 10. 1889 Česká Kamenice, okr. Děčín – 24. 6. 1958 ?), malíř německé národnosti žijící ve Varnsdorfu, ve své tvorbě se zabýval hojně lyžařstvím. Tomuto sportu byla věnována i jeho soutěžní díla „Lyžař“ a „Lyžařství v Čechách“. Stejně náměty měly i obrazy „Poslední kilometr“ a „Sjezd“, se kterými soutěžil na OH 1936.

Další dva malíři soutěžili v kategorii akvarely a kresby. V českém prostředí byl proslavený **Max Švabinský**, celým jménem Maximilán Theodor Jan, (17. 9. 1873 Kroměříž – 10. 2. 1962 Praha), autor rozsáhlého díla – obrazů, kreseb (proslavenými se staly jeho portréty

význačných osobností), bankovek i poštovních známek. V olympijské soutěži byl zastoupen leptem „Diana na lovu“. Jak uvádějí soudobé zprávy, však bylo smůlou, že v soutěži byla spousta děl s tematikou lukostřelby. Do této skupiny patřilo i osm kreseb „Kursy rytmické gymnastiky školy A. Duncanové“ od **Antonína Landy** (2. 5. 1899 Praha – 8. 4. 1968 Praha), malíře, grafika, keramika a ilustrátora, ředitele Typografické školy v Praze.

Seznam našich výtvarníků v olympijských soutěžích se rozrostl na OH 1936. V oboru sochařství, kategorii plastiky, to byl **František Draškovič** (5. 11. 1911 Bratislava, Slovensko – 3. 6. 1979 Sarasota, USA), po válce žil a tvořil v Bratislavě, později v USA, kde mimo jiné vytvořil plastické reliéfy na New York City Hall. V olympijské soutěži měl sochu „Vzpěrač“. Dalším byl **Václav Nejtek** (23. 8. 1899 Moskva, Rusko – 26. 8. 1958 Praha), který dětství strávil v rodné Moskvě a až při studiích se dostal do země svých předků, žil ve Slaném, tvořil alegorické sochy pro veřejné prostory sídlišť. Soutěžil s putovní cenou města Prahy „Krasobruslařka“. Autory „Ceny pro závod osmiveslic“ byla dvojice **Alois Houba** (17. 4. 1904 Praha – 9. 11. 1982 ?) a **Ladislav Toman** (16. 9. 1894 Prosetín – 29. 5. 1935 ?), který se olympijské soutěže nedožil. Ladislav Houba soutěžil i v oboru malířství a grafika, kategorii užitá grafika, kam byl zaslán jeho „Plakát k mistrovství světa v lukostřelbě v Praze 1936“. V kategorii malba jsme byli zastoupeni obrazem „Atleti“ **Štefana Bednára** (15. 5. 1909 Myjava, Slovensko – 15. 1. 1976 Bratislava, Slovensko), aktivního účastníka Slovenského národního povstání a blízkého spolupracovníka Gustáva Husáka, po roce 1948 prominentního slovenského malíře, ilustrátora, spisovatele, novináře a aktivního politika, otce spisovatele Vladimíra Bednára. V kategorii grafika soutěžila **Margarete „Grete“ Kunz** (28. 3. 1909 Libina, okr. Šumperk – 5. 6. 1991 Wiesbaden, Německo), rozená Friebebung, malířka, grafička, textilní výtvarnice a spisovatelka, její manžel Franz Kunz byl učitelem a padl ve II. světové válce. V soutěži byly tři její práce: „Výlet“, „Skokan“ a „Přetahování lanem“.

Zastoupení ve výtvarném umění jsme měli také při posledních olympijských uměleckých soutěžích na OH 1948. V oboru sochařství, kategorii plastiky, měl dvě díla – „Hod kladivem“ a „Hod oštěpem“ – **Karel Otáhal** (19. 1. 1901 Kostelec na Hané, okr. Prostějov – 23. 8. 1972 Velké Opatovice, okr. Blansko). V seznamu jeho prací je 470 položek plastik, reliéfů a kreseb, část z nich odkázal obci Velké Opatovice, ve které žil od roku 1943, dnes jsou zde vystaveny v Pamětní síni Mistra sochaře. Druhým sochařem byl **Jindřich Severa**, někdy uváděn též jako Sewera, (5. 4. 1909 Kopidlno, okr. Jičín – 9. 11. 1980 Praha), v soutěži měl plastiku „Zápas“. V kategorii medaile a plakety soutěžil **Stanislav Binar** (8. 8. 1908 Brno – 20. 3. 1969 ?), malíř, sochař a aktivní sportovec, který závodně házel oštěpem a hrál ragby, kde stál u zrodu prvního ragbyového klubu v Brně. V olympijské soutěži byla jeho „Medaile

pro mistrovství Evropy v basketbalu v Praze 1947“. V oboru malířství a grafika, kategorii oleje a akvarely, soutěžil **Emil Kotrba** (22. 2. 1912 Znojmo – 21. 2. 1983 Znojmo), aktivní jezdec, trenér a rozhodčí jezdeckví, maloval hlavně koně a v 60. a 70. letech minulého století byl považován za nejlepšího světového malíře těchto čtyřnohých účastníků olympijských her. Z oblasti jezdeckví byly také jeho dvě soutěžní práce – „Piaffa v ruce“ a „Passage“. **Helena Stulíková** soutěžila s „Plakátem k olympijským hrám 1948“ v kategorii užité umění.

Hudba

Poprvé se naši skladatelé zúčastnili olympijských her v roce 1932 a nutno dodat, že hned úspěšně. Tím úspěšným byl **Josef Suk** (4. 1. 1873 Křečovice, okr. Benešov – 29. 5. 1935 Benešov), významný český skladatel a houslista, žák a zeť Antonína Dvořáka, spoluzakladatel Českého kvarteta. Jeho pochod „V nový život“ byl oceněn stříbrnou medailí, když zlatá nebyla udělena. Mezinárodní jury vedla dlouhou diskusi, zda Sukovi neudělit zlatou medaili, ale protože část skladby byla uvedena dříve, než povolovala soutěžní pravidla, byla udělena pouze stříbrná medaile.

Na dalších OH v roce 1936 jsme měli zastoupení již třemi skladateli. Obor hudba byl rozdělen do tří kategorií. V kategorii skladby pro orchestr jsme se dočkali další olympijské medaile. Získal ji **Jaroslav Kříčka** (27. 8. 1882 Kelč, okr. Vsetín – 23. 1. 1969 Praha), skladatel, dirigent, pedagog a publicista, autor oper, symfonií, písní a filmové hudby. Jeho „Horácká suita“ byla oceněna bronzovou medailí. V soutěži měl ještě pochod „Vám, letci“. V téže kategorii soutěžil ještě **Jan Pešta**, vlastním jménem Johann Otokar, (15. 3. 1883 Sušice, okr. Klatovy – 26. 1. 1945 Praha), vojenský kapelník a skladatel, a to skladbou „Olympijské hry“. Třetím naším skladatelem v soutěži byl **František Koubek**, jehož skladba „Silou k vítězství“ se ucházela o přízeň poroty v kategorii skladby pro sólový a sborový zpěv. Úspěch pro nás přinesla i třetí účast v oboru hudby na OH 1948. Čestným uznáním bylo oceněno v kategorii skladby pro orchestr scherzo „Marathon“. Jeho autorem byl **Jan Kapr** (12. 3. 1914 Praha – 29. 4. 1988 Praha), v době války hudební režisér Českého rozhlasu, poté šéfredaktor vydavatelství Orbis, v únoru 1948 člen akčního výboru Národní fronty a v dalších letech prominentní skladatel a člen KSČ. Po srpnu 1968 odsoudil okupaci naší republiky a vrátil veškerá vyznamenání, mimo jiné i Stalinovu cenu. V době normalizace se tak jeho díla nemohla uvádět, znemožněna mu byla i pedagogická činnost. Z jeho rozsáhlé tvorby je pro nás zajímavá ještě V. symfonie z roku 1959, kterou nazval „Olympijská“.

Literatura

Na literárním poli jsme v olympijských soutěžích žádný úspěch nezaznamenali. Na OH 1932 byl poslán román „Finiš“ od **Miroslava Bedřicha Böhnela** (3. 7. 1886 Brno – 29. 9. 1962

Praha), prozaika a dramatika, autora románů ze studentského a společenského života. Bohužel do Los Angeles zaslal autor původní české vydání a jen krátkou synopsi v angličtině, takže dílo nezbudilo u jury velkou pozornost. Na OH 1936 byl i obor literatury rozdělen do tří kategorií. V kategorii epická díla jsme byli zastoupeni německy psaným dílem „Vom Sinn und Wesen des Sports“ (O smyslu a podstatě sportu), jehož po nás neznámý autor se skryl pod pseudonymem **Jerry**. Rovněž dramatické dílo **Richarda Augstena** „Ewiges Olympia“ (Věčná Olympie) bylo napsáno v němčině. Zde uveďme, že ve skupině dramatická díla nebyla oceněna (medailí či čestným uznáním) žádná práce.

Architektura

Také naši architekti vstoupili do olympijských soutěží na OH 1932. A také zde to byl vstup úspěšný. V kategorii architektonické návrhy získal za „Plán státního stadionu na Strahově“ čestné uznání **Alois Dryák** (24. 2. 1872 Olšany, okr. Kladno – 6. 6. 1932 Praha), autor významných staveb (např. Radiopalác na Vinohradech, hotel Evropa na Václavském náměstí, architektonické řešení pomníku sv. Václava). Jak vyplývá z uvedených životních údajů, se olympijského ocenění již nedožil. V kategorii urbanistické návrhy jsme byli zastoupeni dvojicí architektů **Ferdinand Balcárek** (21. 8. 1904 ? – 16. 1. 1975 ?) a **Karel Kopp** (25. 10. 1903 Praha – 11. 8. 1956 Praha) a jejich „Projektem atletického stadionu na Petříně“. Tato dvojice se představila i na OH 1948, kde měla v kategorii urbanistické návrhy „Tělovýchovné centrum v Písku“ a v kategorii architektonické návrhy „Plocha stadionu T. G. Masaryka v Praze“.

Rovněž na OH 1936 obeslali naši architekti obě soutěže. V kategorii urbanistické návrhy to byl kolektiv **Rudolf Procházka, Hans Ruda, Egon Plefka a Karel Martínek** s „Návrhem stadionu v Brně“ a **Václav Slavík** (23. 9. 1906 Přeštice, okr. Plzeň-jih - ?) s „Návrhem stadionu SK Slavia Praha“. Světová databáze olympioniků uvádí, že se na tomto projektu dále podíleli **Josef Kříž** (4. 2. 1895 Praha – 1988), **Bohumil Kněžek** (27. 10. 1900 Kunčice – 25. 9. 1979 Sarasota, USA) a **Josef Václavík** (4. 5. 1900 Tábor - ?). Kolektivním dílem byl také „Návrh tribuny A. C. Sparta Praha“ zařazený do kategorie architektonické návrhy. Autory byli **Jaroslav Nedvěd, Josef Bauer a Václav Houdek** (5. 9. 1906 Blovice, okr. Plzeň-jih – 2. 4. 1957 Bratislava, Slovensko). Posledně jmenovaný působil hlavně na Slovensku, kde kromě škol, nemocnic a dalších veřejných budov projektoval i turistická zařízení.

Na úspěch Aloise Dryáka navázal a OH 1948 **František Marek** (26. 11. 1899 Borovnice, okr. České Budějovice – 18. 7. 1971 Praha), k jehož nejznámějším dílům patří památník v Lidicích. Za architektonický návrh „Tělocvična Sokola Praha“ (vinohradská sokolovna) získal čestné uznání. Kolektiv **Vlastibor Klimeš** (24. 5. 1924 Hradec Králové – 11. 2. 2009

Praha), **Jiří Záruba**, **Lubomír Končinský** a **Karel Kopp** soutěžil v kategorii urbanistické návrhy s prací „Projekt Olympijského centra Praha-Podbaba“. U Vlastibora Klimeše ještě uveďme, že je autorem urbanistického řešení sportovního komplexu v Nymburce. Ve stejné kategorii byl i „Projekt rekreačního střediska Praha-Zbraslav“ od **Karla Kuthana** (24. 9. 1900 ? – 22. 12. 1962 ?), který působil a získal značnou popularitu ve Vídni.

Shrneme-li naši účast v uměleckých soutěžích na olympijských hrách, tak to není bilance špatná. Celkem získali naši umělci 1 stříbrnou, 2 bronzové medaile a 3 čestná uznání. Stříbrnou medailí byl oceněn Josef Suk (hudba - 1932), bronzovou medailí pak Jakub Obrovský (sochařství - 1932) a Jaroslav Křička (hudba - 1936). Čestná uznání obdrželi Alois Dryák (architektura - 1932), František Marek (architektura - 1948) a Jan Kapr (hudba - 1948).

Kultúrne olympiády

Zdenka Letenayová, SOV - Slovenské olympijské a športové múzeum

Milióny televíznych divákov každé dva roky sledujú fascinujúce obrazy otváracieho alebo záverečného ceremoniálu olympijských hier. Programy kultúrnych olympiád ako súčasti hier, ktoré prinášajú nové rozmery pohľadov na šport prostredníctvom umenia , sú len oklieštení potomkovia ideí, ktoré pred sto rokmi predostrel zakladateľ novovekých olympiád, Pierre de Coubertin. „Nastal čas pre ďalší krok, obnoviť olympiádu v jej primárnej kráse. V čase nádhery Olympie...umenie a literatúra v harmonickej kombinácii so športom robili olympijské hry veľkými. Takto musíme konať i v budúcnosti “ napísal Coubertin pre Le Figaro roku 1904. Desať rokov po obnovení olympijských hier v liste z 2.apríla 1906 , pozval členov Medzinárodného olympijského výboru na „odporúčajúcu konferenciu (dnes uvádzaný ako IV. Olympijský kongres)“ na zahrnutie umenia do moderného olympizmu. Zároveň požiadal členov o zaslanie adres desiatich významných umelcov z jednotlivých krajín, v ktorých členovia MOV pôsobili. Slávnostné otvorenie sa konalo 23.mája 1906 vo foyeri Comédie Francaise. Konferencie sa pre krátkosť času medzi pozvaním a samotným konaním zúčastnilo šesťdesiat z pozvaných (z toho len päť členov MOV!) , mnohí z umelcov vyjadrili sympatie k zámeru konferencie písomne. V nasledujúcich dvoch dňoch účastníci diskutovali v sekciách. Výsledkom bola výzva pre Medzinárodný olympijský výbor na zaradenie piatich umeleckých súťaží v odbore architektúra, sochárstvo, hudba, maliarstvo a literatúra do programu olympijských hier, ktoré by mohli oboslať umelci dielami dovtedy nezverejnenými. Zaujímavosťou je fakt, že už počas konferencie Coubertin upozornil na v budúcnosti

nezanedbateľný vplyv nastupujúceho nového fenoménu v umení - filmu. Prvým konkrétnym výsledkom prijatej výzvy bolo konanie medzinárodnej architektonickej súťaže v rokoch 1910-1911. Umelecké súťaže spojené s oceňovaním víťazov boli súčasťou siedmich olympijských hier, od roku 1912 (Štokholm) až po rok 1948 (Londýn). Po nástupe „tvrdého amaterizmu na olympijských hrách“ boli súťaže od roku 1952 (Helsinki) zmenené na olympijské výstavy. V Mexiku (1968) a Mníchove (1972) mali charakter umeleckých programov integrovaných do sprievodných podujatí hier. Medzinárodný charakter získal až olympijský umelecký festival počas konania hier v Los Angeles (1984). Nový princíp v štvorročnom cykle integrovania umenia do prípravy a konania samotných hier priniesli Španieli (Barcelona 1992), v podobe kultúrnej olympiády, ktorá sa stala novým modelom pre ďalšie olympijské cykly.

Spomeňme len niekoľko slovenských umelcov, ktorí sa priamo alebo sprostredkované venovali v diele stvárneniu olympijskej myšlienky:

Málo známym faktom je, že hudobný skladateľ **Ján Cikker** (1911 - 1989) bol zasnúbený s gymnastkou Matyldou Pálffyovou, prvou slovenskou olympijskou medailistkou (strieborná medaila v súťaži družstiev z Hier IX. olympiády 1936 Berlín). Na základe tohto vzťahu skomponoval **Scherzo pre sláčikové nástroje** (zostalo v rukopise). Hudobný skladateľ **Rudolf Macudzinský** (1907 - 1986) skomponoval **Olympijské variácie pre veľký symfonický orchester, op.83**. Ide o ojedinelú skladbu v histórii slovenskej hudby 20. storočia. Rudolf Macudzinski ju začal komponovať roku 1953 pod názvom *Variazioni Olympiche op.35* pre klavír a orchester. Dielo malo v roku 1983 pokračovanie v **Olympijských variáciách**, ktoré autor venoval Pierrovi Coubertinovi. Pre zlý zdravotný stav už Macudzinski skladbu nedokončil (posledný zápis v partitúre bol zo 17.4.1985). Zachovali sa tieto časti: *Idea Pierra Coubertina, Atheny, Paris, St. Luis, London, Stockholm, Antwerpy, Paris, Amsterdam, Los Angeles, Berlin* (posledná 14. variácia opisuje vojnový rok 1944). Jedna z častí je venovaná Smútku za stratou olympionikov vo svetovej vojne. Svetová premiéra **Olympijských variácií** zaznela roku 1996 pri príležitosti 100. výročia vzniku olympijských hier. Podľa slov syna Rudolfa Macudzinského, údajne sníval o tom, že **Olympijské variácie** dokončia za neho mladí skladatelia...

(zdroj <https://pyramida.rtvs.sk/clanky/klasika/113344/rudolf-macudzinski-olympijske-variacie>)

Sibylla Greinerová (1920 - 2008), akademická maliarka ako akreditovaná novinárka na **Hrách XII. olympiády 1960** v Ríme kreslila obrazové spravodajstvo pre československé denníky a časopisy. Ako akreditovaná výtvarníčka maľovala aj na **IX. zimných olympijských hrách 1964** v Innsbrucku.

Jozef Jankovič (1937-2017) akademický sochár, spolu s výtvarníkom **Alexom Mlynárčikom** (1934) sa zúčastnili ako vybraní umelci reprezentujúci Európu na pozvanie Organizačného výboru Hier XXIV. olympiády 1988 v Soule medzinárodného kultúrneho festivalu ako súčasť olympiády. Výsledkom bola aj inštalácia ich diel. Socha **Jozefa Jankoviča** s názvom „**Vrchol**“ je umiestnená v areáli Olympijského parku v Soule. **Alex Mlynárčik** vytvoril fresco o rozmeroch 6x10mm s názvom "**Človek medzi ľuďmi**". Obe diela v súčasnosti sú majetkom galérie v Soule.

Plastika **Martina Pokorného** „**Pyramída**“ sa predstavila v rámci putovnej súťažnej medzinárodnej sochárskej výstavy pripravenej Organizačným výborom Hier XXIX olympiády 2008 v Pekingu, patrila k 277 sochárskym prácam vybraných medzinárodnou porotou z viac ako 2400 diel oboslaných do súťaže z celého sveta.